

Erhvervsstyrelsen
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

15. august 2012

Lovudkast om bl.a. ny erklæringsstandard som alternativ til revision

FSR – danske revisorer takker for lejligheden for at kommentere ovennævnte lovudkast¹.

Først og fremmest skal foreningen hilse det velkommen, at regeringen foreslår forenkling af revisionspligten for små virksomheder, så de som alternativ til revision kan vælge at lade deres årsregnskab gennemgå efter en særlig erklæringsstandard, der er udviklet under hensyntagen til de behov, som små virksomheder har. Vi noterer os, at forslaget indtager en fremtrædende plads i regeringens bestræbelser på at skabe bedre rammevilkår for dansk erhvervsliv.

FSR - danske revisorer anerkender, at behovet for reviderede regnskaber ikke er det samme i en lokal håndværksvirksomhed som i en stor international koncern. Omvendt er det vigtigt, at disse virksomheder fortsat aflægger troværdige regnskaber, som aktionærer, leverandører, kreditorer og myndigheder kan have tillid til som beslutningsgrundlag. I en turbulent tid præget af økonomisk tilbageslag og svigtende tillid til markedet er det vigtigere end nogensinde før.

FSR – danske revisorer ser derfor to målsætninger med at indføre en ny standard, nemlig at gøre hverdagen enklere for de mindre virksomheder og at virksomhederne stadigt får muligheden for at få revisors erklæring på regnskabet, så de kan fremlægge et troværdigt regnskab, når de fx skal i banken og låne penge.

Ifølge FSR – danske revisorer vil erklæringsstandarderne:

- Give lempelser til mange mindre virksomheder (standarderne er det enkelttiltag i regeringens forenklingssindsats, der giver den klart største AM-VAB-lempelse).
- Give øget fleksibilitet for virksomhederne (de kan nu vælge mellem revision eller udvidet gennemgang).
- Give virksomhederne mulighed for fortsat at få revisors erklæring på regnskabet.
- Give virksomheder med en omsætning på under 8 mio. kr. mulighed for en udvidet gennemgang, der er mindre omfattende end en fuld revision.

¹ Udkast til lovforslag om ændring af årsregnskabsloven og revisorloven (Forenkling af revisionspligten og styrket offentligt tilsyn med revisorer m.v.)

FSR – danske revisorer
Kronprinsessegade 8
DK - 1306 København K

Telefon +45 3393 9191
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

- Fortsat sikre samfundet, regnskabsbrugerne mfl. en vis kontrol med virksomhedernes aktiviteter og økonomiske stilling.

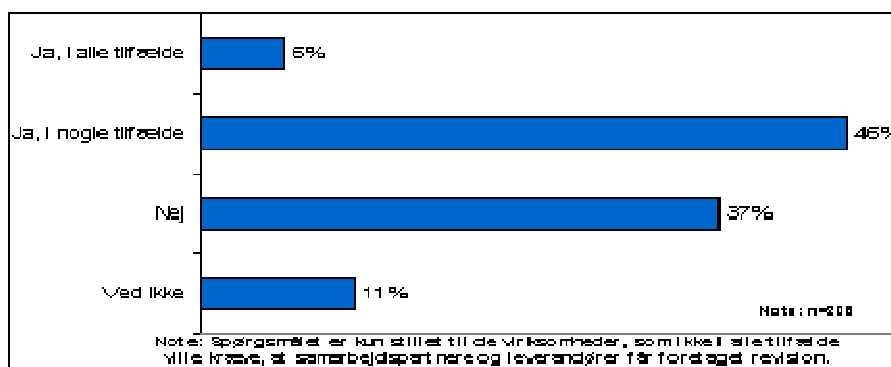
Side 2

Det fremgår, at den foreslåede erklæringsstandard baseres på den standard FSR – danske revisorer tidligere har udarbejdet, hvilket foreningen er meget positiv overfor. Denne standard er tilpasset de mindre virksomheders særlige karakteristika, fx at ejer og direktør er den samme person, og at papirgangene er uformelle.

Efter lovudkastet står det naturligvis virksomhederne frit for, om de vil beslutte fortsat at få foretaget revision af deres regnskab. Revision er en kendt og anerkendt ydelse blandt virksomheder, banker, regnskabsbrugere mv.

Et mere enkelt alternativ til revision må dog forventes at vække interesse hos de mindre virksomheder. I en rundspørge fra Dansk Erhverv fra 2010 svarer over halvdelen af de adspurgte virksomheder således, at de i mange tilfælde vil kræve, at deres samarbejdspartnere og leverandører får foretaget en anden form for gennemgang af deres regnskaber fra revisor, hvis de fravælger revision.

Figur: *Ville I kræve, at jeres samarbejdspartnere og leverandører får foretaget en anden form for gennemgang af deres regnskaber fra revisor, hvis de fravælger revision?*

Kilde: Rundspørge blandt virksomheder, Dansk Erhverv (2010).

Det vil ofte være de små virksomheders banker, der kræver, at virksomhederne møder op med et revideret regnskab, når de skal låne virksomhederne penge. Derfor er det afgørende, at bankerne vil acceptere en udvidet gennemgang af revisor, der giver mindre sikkerhed end en revision. En undersøgelse fra analyse-

instituttet Epinion - ligeledes fra 2010 - viser, at hovedparten af de kreditansvarlige i landets største pengeinstitutter finder, at det kan være udmærket med et alternativ til revision for mindre virksomheder. I det omfang, at der er tvivl om virksomhedens økonomiske sundhedstilstand, vil bankerne dog fortsat bede om et revideret regnskab.

Side 3

Foreningen skal dog ikke undlade at understrege, at mange virksomheder fortsat kan have brug for revision. Det er imidlertid meget positivt, at der nu bliver valgmulighed mellem revision og en udvidet gennemgang efter den nye erklæringsstandard for de mindre virksomheder.

Nedenfor følger bemærkninger til lovudkastets enkelte dele:

Forslag om ny erklæringsstandard som alternativ til revision for mindre virksomheder

Lovteknisk foreslås indførelsen af den nye erklæringsstandard, ved at der i revisorloven indsættes en hjemmelsbestemmelse, som giver Erhvervsstyrelsen adgang til i bekendtgørelsesform at fastsætte nærmere regler om "udførelse af andre erklæringsopgaver med sikkerhed".

Indholdet af den nye erklæringsstandard vil således blive fastsat efterfølgende, hvilket FSR – danske revisorer naturligvis meget gerne vil bidrage til. Foreningen har som tidligere nævnt med tilfredshed noteret sig, at den nye erklæringsstandard vil blive udarbejdet med udgangspunkt i det forslag kaldet "Udvidet Gennemgang", som FSR – danske revisorer tidligere har udarbejdet.

Som også det fremgår af udkastet til lovbemærkninger (nederst side 11), er det vigtigt at sikre, at der sker de nødvendige opdateringer af den nye erklæringsstandard i overensstemmelse med ændringer i internationale standarder for review m.v., så det undgås, at der opstår tvivl om hvordan begreber og fortolkninger skal forstås. Vi skal derfor foreslå, at der i bemærkningerne til § 2, stk. 1 indarbejdes, at der kan forventes opdateringer af "Udvidet Gennemgang" i takt med, at "review/ gennemgang" udvikles internationalt.

Betegnelse

I udkastet til lovforslag benævnes den nye erklæringsstandard som "revision" (§ 1, nr. 2). For at undgå misforståelser, så må begrebet "revision" reserveres det, som man i dag forstår ved revision, så der ikke risikeres at blive skabt forvirring.

Den nye erklæringsstandard er ikke revision, og det er vigtigt for regnskabslæsere og andre, at der ikke hersker tvivl om, hvorvidt et regnskab er blevet revideret eller gennemgået efter den nye erklæringsstandard. Et regnskab gennemgås efter den nye standard. Det revideres ikke.

Side 4

Som nævnt indledningsvist kan en gennemgang efter den nye erklæringsstandard skabe troværdighed om et regnskab, men det er fortsat vigtigt at holde sig for øje, at ønskes der en høj grad af sikkerhed efter de internationale revisionsstandarder, er det nødvendigt med en revision.

Benævnes den nye erklæringsstandard for "revision", vil det desuden også skabe uklarhed i forhold til en række bestemmelser i den øvrige lovgivning, som omhandler revisor og revision herunder særligt selskabsloven, da en revision og en udvidet gennemgang efter den nye erklæringsstandard i mange henseender ikke kan sidestilles.

Det skal i den forbindelse understreges, at synspunktet om ikke at kalde den nye erklæringsstandard for revision ikke ændrer på indholdet af den nye erklæringsstandard. Arbejdet efter erklæringsstandarden vil således – uanset benævnelsen – fortsat dække en bred vifte af formål herunder fx at tjene som grundlag for indstilling til Revisoreksamen.

Revisionsprotokol

Det fremgår af lovbemærkningerne side 18, at den nye erklæringsstandard indebærer krav om revisionsprotokollat.

I det forslag til erklæringsstandard, som FSR – danske revisorer har udarbejdet, fremgår det ikke, at der skal udarbejdes revisionsprotokol.

Baggrunden herfor er, at kommunikationen med ledelsen i mindre selskaber ofte er mere uformel og personkredsen mindre end i store selskaber. Det kan i den forbindelse nævnes, at der i ApS'er ikke er et krav om bestyrelse, og hvorfor kommunikationen foregår direkte med direktionen.

Samtidig er der ikke efter review-standard, som den nye erklæringsstandard bygger på, krav om skriftlig kommunikation og i den forstand vil et krav om skriftlighed på dette område være en skærpelse i forhold til det, som er krævet efter review-standard.

Kravene til indholdet af revisionsprotokollen fremgår af Revisorlovens § 20. Af RL § 20, stk. 3 fremgår blandt andet, at:

Side 5

”I revisionsprotokollen skal revisor redegøre for arten og omfanget af de udførte revisionsarbejder og konklusionen herpå. Revisor skal herunder i det mindste oplyse om følgende, når der er udført revision:

- 1) Væsentlige spørgsmål vedrørende revisionen, herunder især væsentlig usikkerhed, fejl eller mangler vedrørende virksomhedens bogholderi, regnskabsvæsen eller interne kontrol,*
- 2) forhold, som normalt må forventes at have betydning for modtagerens eller hvervgiverens stillingtagen til årsregnskabet m.v.”*

Dette kunne skabe en forventning om, at revisor, også i forbindelse med udførelsen af en opgave efter erklæringsstandard, vil gennemgå og vurdere virksomhedens væsentligste forretningsgange og intern kontrol, herunder risikoen for besvigelser, samt rapportere eventuelle mangler og svagheder heri til ledelsen. Dette er imidlertid ikke tilfældet, idet revisor ikke udfører de nødvendige handlinger til at kunne foretage denne rapportering.

Fastholdes kravet om revisionsprotokol, ser FSR – danske revisorer en stor risiko for, at en væsentlig del af de besparelser, som mindre virksomheder ville kunne opleve ved at benytte den nye erklæringsstandard, forsvinder, idet udarbejdelsen af revisionsprotokollen er en ikke uvæsentlig del af arbejdet med at revidere denne gruppe virksomheder.

Hvis det fastholdes, at der skal foreligge en skriftlig kommunikation mellem revisor og ledelse, så må det i stedet baseres på den model, som findes i den review-standard, som den nye erklæringsstandard er baseret på og ikke betegnes ”revisionsprotokol”. Det vil dog fortsat indebære merarbejde for revisor, og dermed en mindre besparelse for virksomhederne.

Holdingselskaber

Efter de gældende regler, skal alle holdingselskaber revideres. Efter lovudkastet lægges der op til en lempelse.

Af lovbemærkningerne i forbindelse med revisionspligten i 2010 blev lempet fra en omsætning på 3 mio. kr. til 8 mio. kr. fremgik blandt andet:

*"Forslaget om at forhøje grænserne for fravalg af revision har til formål at lette byrderne for de mindste virksomheder, som f.eks. den lille håndværks- eller iværksættervirksomhed. **Mulighed for fravalg af revision omfatter derfor ikke virksomheder, der besidder kapitalinteresser i andre virksomheder, og som udøver betydelig indflydelse over mindst en virksomheds driftmæssige eller finansielle ledelse (holdingvirksomheder). Baggrunden for ikke at tillade fravalg af revision i disse virksomheder skyldes den større kompleksitet i sådanne virksomheders forhold, herunder indregning, måling og oplysninger vedrørende datter- og associerede virksomheder. Ligeledes kan erhvervsdrivende fonde ikke fravælge revision pga. af fondenes særlige ejer- og ledelsesmæssige forhold...***"

(FSR – danske revisorerers fremhævnings)

FSR – danske revisorer er ikke bekendt med, at de forudsætninger, som blev lagt til grund i 2010 her 2 år senere skulle være ændret og på den baggrund bør den nuværende revisionspligt for holdingselskaber fastholdes.

Erhvervsdrivende fonde

Der lægges samtidig op til en lempelse i forhold til erhvervsdrivende fonde jf. forslaget til den nye formulering af § 135 i årsregnskabsloven, hvorefter fonde omfattet af regnskabsklasse B vil kunne benytte den nye erklæringsstandard.

En erhvervsdrivende fond vil typisk have en begrænset omsætning i selve fonden og et relativt beskedent antal ansatte. FSR – danske revisorer skal derfor påpege, at selv meget store erhvervsdrivende fonde kan være omfattet af regnskabsklasse B.

Forslaget indebærer dermed, at der fremover ikke mere vil være krav om, at sådanne fonde skal lade deres regnskaber revidere, men alene gennemgå efter den nye erklæringsstandard, der jo imidlertid er udarbejdet med mindre virksomheder for øje.

Set ud fra samfundets behov for transparens om og kontrol med disse fonde, og det forhold, at der ikke er et overordnet organ (fx en generalforsamling), som skal godkende, at disse fonde kan anvende den nye erklæringsstandard, må FSR – danske revisorer anbefale, at det overvejes nærmere, om det er hensigtsmæssigt at lempe revisionspligten for erhvervsdrivende fonde.

Bemærkninger til lovudkastets øvrige bestemmelser

Side 7

Fravalg af revision

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 1, at:

“Hvis årsregnskabet er revideret, skal det i tilknytning til ledelsespåtegningen, jf. § 9, oplyses, hvis generalforsamlingen eller det tilsvarende ledelsesorgan i en virksomhed, der opfylder betingelserne i § 135, stk. 1. 3. pkt., har truffet beslutning om, at årsregnskabet for det kommende regnskabsår ikke skal revideres.”

Teknisk set er generalforsamlingen ikke afholdt på tidspunktet for ledelsespåtegningens udarbejdelse og underskrivelse, hvorfor en sådan oplysning ikke kan afgives. Loven kunne i stedet udformes således:

“Hvis årsregnskabet er revideret, skal det i tilknytning til ledelsespåtegningen, jf. § 9, oplyses, hvis der på generalforsamlingen eller det tilsvarende ledelsesorgan i en virksomhed, der opfylder betingelserne i § 135, stk. 1. 3. pkt., stilles forslag om, at årsregnskabet for det kommende regnskabsår ikke skal revideres.”

Skift mellem revision og gennemgang efter den nye erklæringsstandard

Efter de gældende regler skal det oplyses i ledelsespåtegningen, hvis der er truffet beslutning om, at årsregnskabet for det kommende regnskabsår ikke skal revideres.

Det bør ligeledes gælde, hvis det beslutes, at årsregnskabet ikke skal revideres fremover, men gennemgås efter den nye erklæringsstandard.

Afgrænsning af virksomheder omfattet af § 21, stk. 3 i revisorloven

FSR – danske revisorer har følgende bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 2, vedrørende afgrænsning af § 21, stk. 3–virksomheder.

FSR – danske revisorer hilser forslaget om en begrænsning af de virksomheder, der omfattes af lovens § 21, stk. 3, velkommen.

FSR – danske revisorer har tidligere ytret ønske om at begrænse de virksomheder, der omfattes af § 21, stk. 3 i det omfang, der er mulighed herfor i forhold til 8. direktiv. Ifølge dette direktiv kan medlemsstaterne fritage virksomheder af

interesse for offentligheden, der ikke har udstedt omsættelige værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked samt deres revisorer, for et eller flere af kravene i direktivets kapitel 10, herunder kravet om kvalitetskontrol hvert tredje år.

Side 8

FSR – danske revisorer er af den helt generelle opfattelse, at definitionen af virksomheder af interesse for offentligheden i den danske revisorlov bør ligge så tæt op af direktivets formulering som muligt. Hvis den kommende nye EU – regulering sker i medfør af en forordning, sådan som det foreløbigt ser ud til, vil definitionen i denne forordning af virksomheder af interesse for offentligheden naturligvis skulle gælde umiddelbart i forhold til danske virksomheder.

I Danmark omfatter § 21, stk. 3-virksomheder selv ganske små virksomheder, blot disse er omfattet af f.eks. Finanstilsynets tilsyn. FSR - danske revisorer vurderer, at det vil være hensigtsmæssigt at undtage revisorer, der reviderer sådanne mindre betydelige § 21, stk. 3-virksomheder, for bestemmelserne i revisionsdirektivets kapitel 10. Baggrunden herfor er dels, at den mere omfattende § 21, stk. 3-kontrol ikke vurderes at stå mål med disse mindre virksomheders relativt begrænsede samfundsmæssige betydning, dels at bestemmelserne i praksis viser sig at medføre mindre konkurrence på revisionsmarkedet, fordi mindre revisionsvirksomheder oplever byrderne ved at have få relativt små § 21, stk. 3-virksomheder som meget tunge – hvorfor de af økonomiske årsager fravælger disse kunder, uanset at kompetencerne til at håndtere disse er til stede i firmaet.

I Sverige er virksomheder af offentlig interesse defineret som virksomheder, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked. I Norge er det virksomheder, der har udstedt omsættelige værdipapirer på et reguleret marked i et EØS land samt banker, andre kreditinstitutioner og forsikringsselskaber.

Vi foreslår derfor, at det overvejes at justere afgrænsningen af omfanget af de virksomheder, der omfattes af revisorlovens § 21, stk. 3, yderligere ved at indføre enten en definition på linje med den svenske eller norske eller alternativt en bagatelgrænse for at være omfattet af kvalitetskontrollen som revisor for en "§ 21, stk. 3 virksomhed" - således at disse alene omfattes af den "almindelige" kontrol med 6 års intervaller og til den lave timesats.

Organisering af Revisortilsynets kontrol

FSR- danske revisorer har følgende bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 4, vedrørende organisering af Revisortilsynets kontrol.

Forslaget om at lade revisionsvirksomheder, der reviderer virksomheder omfattet af revisorlovens § 21, stk. 3 kontrollere af kontrollanter ansat i Erhvervsstyrelsen, opfylder de EU-retlige krav til kvalitetskontrollen, og FSR - danske revisorer er derfor enige heri. Gennemgangen af lovforslaget og bemærkningerne hertil, har dog givet anledning til enkelte bemærkninger.

Helt overordnet må vi forstå forslaget således, at de revisionsvirksomheder, der reviderer både virksomheder omfattet af § 21, stk. 3, og andre mindre virksomheder fremover vil skulle kontrolleres af kontrollanter ansat i Erhvervsstyrelsen. På den måde kommer kontrollanterne fra Erhvervsstyrelsen til både at udføre kontrol af revision af virksomheder, der er omfattet af § 21, stk. 3 og kontrol af revision af andre (mindre) virksomheder.

Dette finder FSR- danske revisorer meget uhensigtsmæssigt, idet hensigten med lovændringen netop er at opfylde de EU-retlige regler om kvalitetskontrol af revisionsvirksomheder, der reviderer virksomheder af interesse for offentligheden for så vidt angår revision af disse virksomheder.

Allerede sidste år, hvor man første gang drøftede et offentligt kontrollantkorps, gav FSR - danske revisorer udtryk for, at de mindre sager, der ikke vedrører § 21, stk. 3-kunder, fortsat bør kontrolleres af andre praktiserende revisorer under offentligt tilsyn. Begrundelsen herfor er, at de udgør en langt større gruppe virksomheder, hvor den internationale anerkendelse ikke har samme betydning, og at kontrollen kan tilrettelægges på en måde, så der spares administration i blandt andet Revisortilsynets sekretariat.

Hvis kontrollen af de mindre revisionssager fremover skal varetages dels af det offentlige og dels af praktiserende revisorer, kan frygter vi, at kontrollen i højere grad vil forekomme uensartet. Derfor vil det langt være at foretrække, at den fremtidige kontrol af de mindre revisionssager også i de revisionsvirksomheder, der reviderer virksomheder af interesse for offentligheden, fortsat udøves af praktiserende revisorer.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil der fremover i stedet for ét sæt retningslinjer for kvalitetskontrollen skulle udstedes to sæt retningslinjer. Det fremgår imidlertid ikke, om de offentlige kontrollanter skal forholde sig til begge sæt retningslinjer, eller man vil indskrive retningslinjer for kontrol af de mindre revisioner hos revisionsvirksomheder, der reviderer virksomheder af inte-

resse for offentligheden i de retningslinjer, der vedrører revisioner af virksomheder omfattet af § 21, stk. 3. Under alle omstændigheder vil de offentlige kontrollanter være nødsaget til at sætte sig ind i kvalitetskontrol af både revision af virksomheder af interesse for offentligheden og alle andre revisioner. Dette forekommer uhensigtsmæssigt og ikke til gavn for kontrollen af de mindre sager, som i andre tilfælde udføres af praktiserende revisorer.

Side 10

Det foreslås derfor i stedet, at Revisortilsynet skal udføre kvalitetskontrol af revision foretaget af virksomheder, som er omfattet af § 21 stk. 3. Denne kontrol udføres ved besøg i de relevante revisionsvirksomheder med et interval på 3 år. Kvalitetskontrol af revision af andre virksomheder foretages af kvalitetskontrollanter fra branchen, som besøger de relevante revisionsvirksomheder med et interval på 6 år.

FSR – danske revisorer så gerne, at Erhvervsstyrelsen med sit forslag gik et skridt videre og i højere grad lod sig inspirere af reglerne i Norge og Sverige, hvor selve udførelsen af den kvalitetskontrol, der ikke vedrører revision af virksomheder af interesse for offentligheden uddelegeres til foreningen med Revisortilsynet som overordnet instans.

For så vidt angår de offentligt ansatte kvalitetskontrollanters kvalifikationer fremgår det af forslaget og bemærkningerne hertil, at kontrollanterne skal have tilstrækkelig faglig uddannelse og relevant erfaring inden for revision og regnskabsaflæggelse og have fornødent kendskab til kvalitetskontrol.

Det fremgår ikke nærmere af lovforslaget eller bemærkningerne, hvorledes Erhvervsstyrelsen nærmere vil sammensætte det offentlige kontrolkorps eller sikre, at de offentlige kontrollanter har de fornødne kompetencer. På møder i foråret mellem styrelsen og foreningen, har styrelsen imidlertid givet udtryk for, at man har forestillet sig at sammensætte to kontrolteams, hvor der skal ansættes et antal medarbejdere bestående af cand.merc.aud'ere og jurister. De to teams skal hver især ledes af en person, der tidligere har praktiseret som godkendt revisor.

Som FSR – danske revisorer tidligere har givet udtryk for over for Erhvervsstyrelsen, er det vigtigt, at det offentlige kontrollantkorps har den nødvendige risikobaserede tilgang, forståelse for væsentlighed og erfaring inden for revision, i hvert tilfælde, når kontrollen ikke umiddelbart fremover baseres på mere objektive kriterier, end tilfældet er i dag. Således har FSR- danske revisorer allerede sidste år anbefalet, at dette sikres af en erfaren statsautoriseret revisor som le-

der af et kontrollantkorps/kontrolteam med henblik på at understøtte forståelsen af den praktiske kvalitetskontrol. Dette har fungeret i flere andre lande.

Side 11

Umiddelbart forekommer det problematisk, hvis kvalitetskontrol af revision af virksomheder af interesse for offentligheden herunder dialog med de revisorer, der har revideret virksomheder af interesse for offentligheden skal udføres af personer, som aldrig selv har haft ansvaret for at udføre revision. Det kan være svært at afgøre, hvorvidt de to ledere af de to kontrolteams har tilstrækkelige ressourcer til selv at kunne involvere sig i samtlige kontroller af revisioner af virksomheder af interesse for offentligheden.

Det foreslås at opstramme kravene til de offentlige kvalitetskontrollanter, så det bliver et krav, at de har samme teoretiske og praktiske uddannelse, som de revisorer, der skal kontrolleres, det vil sige, at de pågældende selv skal have praktiseret som underskrivende godkendte revisorer på § 21, stk. 3 virksomheder. Kun på den måde kan det sikres, at der kan ske en hensigtsmæssig kontrol og en ligeværdig dialog mellem den kontrollerede revisor og kontrollanten.

Gebyropkrævning

For så vidt angår den fremtidige gebyropkrævning har vi følgende bemærkninger:

Kvalitetskontrollen opleves allerede i dag også af større revisionsvirksomheder med flere revisionskunder omfattet af lovens § 21, stk. 3 som omkostningsfuld. Det er derfor vigtigt, at kontrollen fremover generelt tilrettelægges således, at den bliver mindst muligt omkostningstung for revisionsvirksomhederne.

Mindre revisionsvirksomheder, der har 1 eller få kunder omfattet af revisorlovens § 21 stk. 3 vil (som nu) som følge af den 3-årige cyklus have øgede omkostninger til kvalitetskontrol alene som følge af, at de har 1 eller få § 21. stk. 3 kunder. Honoraret på den eller de få kunder vil i mange tilfælde ikke kunne retfærdiggøre den øgede omkostning til kvalitetskontrol. De pågældende revisionsvirksomheder vil derfor have mindre incitament til at beholde de pågældende § 21 stk. 3 kunder eller blive nødt til at opkræve et højere honorar.

Mindre revisionsvirksomheder, der IKKE har kunder omfattet af revisorlovens § 21 stk. 3 vil (som nu) som følge af den 3-årige cyklus få øgede omkostninger til kvalitetskontrol, hvis de deltager i et udbud og opnår 1 ny kunde, som er omfattet af § 21. stk. 3. Isoleret vil det måske ikke være attraktivt for den mindre re-

visionsvirksomhed at deltage i et udbud eller en anden form for invitation til at give tilbud på en sådan kunde.

Side 12

I revisionsvirksomheder, der har § 21 stk. 3-kunder, vil omkostningen til kvalitetskontrol inden for IKKE § 21 stk. 3-kunder blive højere end i revisionsvirksomheder, der slet ikke har § 21 stk. 3-kunder. Dette fordi kontrollen i revisionsvirksomheder, der har § 21 stk. 3-kunder skal varetages af Revisortilsynet hvert 3 år, mens kontrollen i revisionsvirksomheder, der IKKE har § 21 stk. 3-kunder varetages efter det hidtidige system hvert 6 år. Endvidere kender vi ikke omkostningsstrukturen i Revisortilsynet fremover, men det kan ikke udelukkes, at omkostningerne pr. sag ved kontrol af de mindre sager (ikke § 21 stk. 3) bliver højere end med det nuværende system.

Det foreslåede gebyrprincip kan påvirke konkurrencen indenfor kundesegmenter omfattet af § 21. stk. 3 til fordel for de store revisionsvirksomheder og omvendt påvirke konkurrencen indenfor andre (mindre) kundesegmenter til fordel for de mindre revisionsvirksomheder.

Som nævnt ovenfor foreslås det, at Revisortilsynet hvert 3. år alene skal udføre kvalitetskontrol af revision af virksomheder, som er omfattet af § 21 stk. 3, mens kvalitetskontrol af revision af andre virksomheder, uanset om revisionen er foretaget af revisionsvirksomheder, der reviderer § 21, stk. 3, skal foretages af kvalitetskontrollanter fra branchen hver 6. år.

Herved vil omkostningerne ved kontrollen blive fordelt mere logisk blandt de revisionsvirksomheder, som reviderer § 21 stk. 3-virksomheder og mellem disse revisionsvirksomheder og andre (ofte mindre) revisionsvirksomheder.

Øvrige bemærkninger vedr. kontrol

Side 13

Det fremgår ikke af lovforslaget eller bemærkningerne hertil, hvorvidt den offentlige kontrol vil skulle finde sted hele året rundt eller i den periode, som gælder efter de nuværende regler. Hvis der bliver tale om en kontrol, der i princippet finder sted hele året rundt, vil dette kunne medføre ressourcemæssige problemer i revisionsvirksomhederne, idet det vil blive opfattet som mere byrdefuldt at få besøg af de offentlige kontrollanter i den mest travle periode på året i foråret i forhold til en kontrol om efteråret, hvor kontrollen ligger i dag.

Med venlig hilsen

Morten S. Renge
Formand for FSR – danske revisorer

Charlotte Jepsen
adm. dir.